Nr. 314.

IV. KURENDA SZKOLNA.

1 8 6 8.

N. K. 254.

Z Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Podają się do wiadomości następujące dwa rozporządzenia Rady szkolnéj krajowéj N. 12. i 14.

Nr. 12.

Rozporządzenie Rady Szkolnéj krajowéj z dnia 22. Czerwca 1868. r. l. 1254., względem przeprowadzenia ustawy o języku wykładowym w szkołach żydowskich.

Zgodnie z ustawą o języku wykładowym z dnia 22. Czerwca 1867. r., tudzież na podstawie wniosków, złożonych tak przez różne gminy żydowskie, kahały, jak i rzeczoznawców, pragnąc zresztą, aby wszystkie zmiany w szkołach żydowskich odpowiadały, o ile możności, życzeniom izraelickiéj ludności, a zarazem nie szkodziły głównym celom szkoły przez utrudnianie i tamowanie nauki,—postanawia Rada Szkolna dla tych szkół żydowskich, w których utrzymujący je język polski wykładowym mieć pragną, co następuje:

1. Językiem wykładowym jest język polski.

2. Język ten staje się wykładowym stopniowo, t. j. od roku szkolnego $186\frac{8}{9}$ w I. klasie, od roku $18\frac{69}{70}$ w II. klasie, od roku $18\frac{70}{71}$ w III. klasie, od roku $187\frac{1}{2}$ w IV. klasie.

Rada Szkolna zastrzega sobie prawo wprowadzenia języka polskiego jako wykładowego już i do II. klasy w roku 1868/9, a zatem i do dalszych klas o rok wcześniéj w tych szkołach, gdzie to na podstawie orzeczenia inspektora szkolnego, w porozumieniu z odnośném zgromadzeniem nauczycielskiem, da się z pożytkiem dla udzielanych nauk przeprowadzić.

3. Nauka religii i język hebrajski (nauka religii w połączeniu z biblią) poczytuje się za jeden przedmiot szkolny. Będzie on udzielany w tym języku, którego dla swych dzieci uczęszczających do szkoły, większość rodziców zażąda.

4. Język niemiecki jako przedmiot obowiązkowy, następuje od klasy II.

5. Dla szczegółowych przedmiotów i klas ustanawia się następujący rozkład godzin:

Przedmioty	Klasa I.		Klasa II.		Klasa III.		Klasa IV.	
	chłopcy	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta
Religia w połączeniu z biblią .	7	4	7	4	8	4	8	4
Język polski . . .	10	10	9	9	8	9	7	8
„ niemiecki . . .	—	—	6	6	5	5	6	6
Rachunki . . .	3	3	3	3	3	3	3	3
Pisanie	3	3	3	3	3	3	3	3
Geografia	—	—	—	—	2	2	2	2
Rysunki	—	—	—	—	2*	—	2*	—
Roboty ręczne . . .	—	6*	—	6*	—	6*	—	6*
Liczba godzin tygodniowych .	23	20	28	25	29	26	20	26

*) Rysunki i roboty ręczne mają być udzielane w godzinach rekreacyi.

6. Tym szkołom żydowskim, w których nauka języka polskiego najbardziéj dotąd jest zaniedbaną, przydzielani będą nauczyciele zupełnie biegli w języku polskim bez względu na ich religię.

7. Uregulowanie szkółek talmudycznych (chederów) i przymusu szkolnego, tudzież kształcenie nauczycieli ludowych izraelickich w urządzić się mających seminaryach, zastrzega się dalszym rozporządzeniom.

Z pod powyższych postanowień wyjętą jest szkoła żydowska na Kazimierzu w Krakowie, dla któréj już osobne wydano rozporządzenie.

Agenor hr. **Gołuchowski**, w. r.

Nr. 14.

Obwieszczenie Rady Szkolnéj krajowéj z dnia 31. Marca 1868 r., L. 1586., względem ogłaszania konkursów w celu obsadzenia posad nauczycielskich przy szkołach ludowych.

Odnośnie do rozporządzenia z dnia 15. Lutego b. r. do L. 606 (D. U. R. K. a.

4. nr. 9.) postanowiła Rada Szkolna krajowa, w celu obsadzenia posad nauczycielskich przy szkołach ludowych, ogłaszać od czasu do czasu konkursy, z wymienieniem posad obsadzić się mających.

Ogłoszenia te mają c. k. urzęda powiatowe, otrzymawszy je, umieścić natychmiast pomiędzy swemi ogłoszeniami za kratkami, i rozpowszechniać takowe, ile możności, jak najspieszniéj, przy każdéj sposobności w pojedynczych gminach powiatu, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem ich przełożonych.

Ogłoszenia takich konkursów będą się oraz udzielać Radom powiatowym, względnie wydziałom ich, a Rada Szkolna krajowa wzywa je współcześnie, aby ze swéj strony przyczyniały się do najspieszniejszego i najrozleglejszego rozpowszechnienia takowych w powiecie.

W uzupełnieniu przytoczonego wyżéj rozporządzenia dodaje się, iż podania o posady w ogłoszeniu konkursowem wymienione, wnosić należy do Rady Szkolnéj krajowéj na ręce c. k. Naczelnika urzędu powiatowego, w którego okręgu zamieszkał ubiegający się o posadę, i że one mają zawierać:

a) skreślony w krótkości bieg życia kandydata, stwierdzony należycie dowodami;

b) metrykę chrztu, względnie akt urodzenia;

c) świadectwo uzdolnienia na nauczyciela szkół ludowych.

Kandydaci, którzy dotąd nie pełnili służby szkolnéj, mają się wykazać świadectwem praktyki w zawodzie nauczycielskim, wystawionem przez swego bezpośredniego przełożonego lub chlebodawcę.

Podania, których nie wniesiono w formie przepisanéj, nie będą uwzględniane.

Naczelnik c. k. urzędu powiatowego ma podania, wniesione na jego ręce, przedłożyć najdaléj w 14. dniach po upływie terminu w konkursie oznaczonego Radzie Szkolnéj krajowéj ze sprawozdaniem, zawierającem własne zdanie, zasięgnąwszy jednakże poprzednio w drodze stosownéj zdania plebana miejscowego i urzędu gminnego, co do moralności i aplikacyi kandydata.

Agenor hr. **Goluchowski** w. r.

N. C. 281.

W związku z rozporządzeniem Wys. c. k. Namiestnictwa z dnia 9. Maja 1867 L. 28051. (patrz Kur. VIII. szkolna z r. 1867.) **udziela nam Rada Szkolna krajowa pod L. 2146 Okólnik do Nadzorów szkolnych, którego treść tak opiewa:**

Okólnik do Nadzorów szkolnych.

Niejednokrotnie powtarzające się skargi, że nauczyciele szkół ludowych zajmując się pisarstwem gminnem, zaniedbuja swe obowiązki, a nadto mieszają się w sprawy uwła-

czające ich stanowisku w gminie, spowodowały jeszcze w roku zeszłym c. k. Namiestnictwo wydać do c. k. urzędów powiatowych pod dniem 9. Maja 1867 L. 28051 (patrz Kur. szk. VIII. z r. 1867 L. 379.) okólnik zabraniający nauczycielom rzeczonym piastować urząd pisarzów gminnych. Gdy skargi na to nie ustają, a nauczyciele wybierają podatki w gminie, często z jéj członkami w zatargi zachodząc, a tem samem własną podkopują powagę; widzi się Rada szkolna krajowa spowodowaną, orzec, że w zasadzie wzbrania się nauczycielom szkół ludowych piastować urząd pisarza gminnego i że tylko wyjątkowo może pozwolić to Nadzór szkolny okręgowy w porozumieniu i za zgodą Wydziału Rady powiatowéj. Gdyby zaś co do tego pozwolenia zaszła różnica zdań między Nadzorem szkolnym a Wydziałem Rady powiatowéj, natenczas sprawy te, również jak wszystkie dotyczące rekursa rozstrzyga Rada szkolna krajowa. Sprawę tę poleca się Szanownym Nadzorom szkolnym jako nadzwyczaj ważną, z zaufaniem, że Szan. Nadzory czuwać będą nad ścisłem przeprowadzeniem powyższego przepisu, mając to na oku, że nanczycielowi tam można tylko pozwolić wyjątkowo zostać pisarzem gminnem, gdzie zatrudnienie takie nieprzynosiłoby uszczerbku jego szkolnym obowiązkom i niewypadałoby na godziny szkolne, gdzie wreszcie taki stosunek nie wpływa demoralizująco na jego stanowisko.

Każdą dotyczącą prośbę ma Nadzór szkolny udzielić wraz z własnem zdaniem Wydziałowi Rady powiatowéj, a jeżeli ta jako Władza nadzorująca interesa gminne nic nie będzie miała przeciw temu, pozwolenie do pełnienia urzędu pisarza gminnego dać można.

O tem rozporządzeniu zechce Przew. Konsystorz uwiadomić Nadzory szkolne dekanalne w drodze kurendy.

Lwów dnia 4. Lipca 1868.

W zastępstwie
Dzieduszycki.

Ten okólnik podaje się niniejszem do wiadomości.

Z Konsystorza Biskupiego,

Tarnów dnia 18. Sierpnia 1868.

Józef Alojzy,
Biskup Tarnowski.

X. Jan Figwer,
Kanclerz.

Tarnów. Nakładem Konsystorza Biskupiego; drukiem Anastazego Rusinowskiego, 1868.